

ПРОГРАМА

розвитку кафедри експериментальної фізики фізичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

В даний час підготовка фахівців на кафедрі експериментальної фізики здійснюється в рамках освітньо-наукової програми «Квантові комп'ютери, обчислення та інформація» разом з кафедрою теоретичної фізики. Підготовка фахівців із «Квантових комп'ютерів, обчислення та інформації» – сучасний та надзвичайно актуальний напрям освіти, який дозволяє випускникам реалізувати свої знання та навички як в прикладних галузях сучасного наукоємкого виробництва, так і в фізичних дослідженнях в галузях квантової фізики, інформатики, наноструктурних матеріалів, електроніки та фотоніки. Створення ОНП відбувалось як результат аналізу сучасних наукових та інженерно-виробничих потреб, зокрема, розробки та впровадження квантових інформаційних технологій, а також з огляду на велику зацікавленість як зі сторони студентів, так і майбутніх роботодавців. Впровадження ОНП «Квантові комп'ютери, обчислення та інформація» відбулось у 2019 році. У 2021 році відбувся перший випуск магістрів за вищезначеною ОП. У новій редакції ОП 2021 року було враховано Стандарт вищої освіти за спеціальністю 104 «Фізика та астрономія» ОР Магістр №1425 від 17.11.2020 н.р. (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/17/104-fizyka-ta-astronomiya-mahistr.pdf>). Кафедра також забезпечує читання загальних курсів лекцій та виконання лабораторних робіт для бакалаврів фізичного факультету в рамках освітньо-професійної програми „Фізика” на здобуття освітнього ступеню бакалавр за спеціальністю 104 „Фізика та астрономія” (редакція від 08.05.2023 р.).

Кафедра експериментальної фізики може забезпечити також підготовку магістрів за освітньо-науковою програмою «Фотоніка, нано- та біофотоніка».

На жовтень 2023 р. колектив кафедри налічує 10 штатних викладачів: 3 доктори фізико-математичних наук (проф. Ящук В.М., проф. Єщенко О.А., проф. Дмитрук І.М.) і 7 кандидатів фізико-математичних наук (доц. Кудря В.Ю., доц. Кутовий С.Ю., доц. Кравченко В.М., доц. Терентьева Ю.Г., ас. Башмакова Н.В., ас. Лосицький М.Ю., ас. Пундик І.П.). У навчальному процесі беруть участь також провідні вчені інститутів НАН України. Активну участь у виконанні кваліфікаційних робіт та керівництві науковою роботою аспірантів на кафедрі беруть співробітники НДЛ «Електронно-оптичних процесів». Виконання лабораторних робіт студентами кафедри та фізичного факультету на високому рівні забезпечують співробітники навчальних лабораторій кафедри.

1. Пріоритетні напрями роботи кафедри

Зважаючи на основні напрями стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 р.р. (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>) та розділам 2 та 4 Статуту Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) пріоритетними напрямами роботи кафедри експериментальної фізики є: навчально-методична

та науково-дослідна робота, використання результатів науково-дослідної роботи в освітньому процесі з метою підготовки спеціалістів міжнародного рівня, виховна робота зі студентами, підтримка та розвиток міжвузівських і міжнародних освітніх та наукових зв'язків, поглиблення наукової співпраці з провідними інститутами НАН України (Інституту фізики, Інституту фізики напівпровідників, Інституту проблем матеріалознавства, Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології, Інститут мікробіології і вірусології та інших), а також світовими навчальними та дослідницькими інституціями, залучення провідних фахівців НАН України до читання лекцій та керування кваліфікаційними роботами студентів.

Стратегічними пріоритетами діяльності кафедри є:

- розширення напрямків профорієнтаційної діяльності кафедри, пропаганда та популяризація сучасної науки, залучення викладачів кафедри, аспірантів та студентів до організації проведення олімпіад з фізики для школярів, керування учнівськими роботами МАН, організації наукових конференцій, семінарів та конкурсів наукових робіт;
- підвищення якості фундаментальних та прикладних наукових досліджень і розробок у галузі спектроскопії, фотоніки, біофотоніки, плазмоніки, розробки та дослідження фізичних основ елементів квантових комп'ютерів;
- пошук і втілення в життя новітніх методів і форм, навчально-інформаційних технологій підготовки фахівців;
- підготовка й виховання кадрів високого рівня кваліфікації;
- вдосконалення методичних матеріалів, а саме переробка робочих програм у відповідності до потреб сьогодення;
- вдосконалення навчально-методичної бази з дисциплін для забезпечення успішного навчального процесу.

2. Навчальна та навчально-методична робота

Головним завданням кафедри у навчально-методичній роботі є забезпечення високого рівня викладання навчальних дисциплін з метою якісної підготовки бакалаврів, магістрів та докторів філософії (PhD). Практична реалізація цього завдання полягає у:

- вдосконаленні структури і змісту ОНП «Квантові комп'ютери, обчислення та інформація», «Фотоніка, нано- та біофотоніка»;
- вивченні перспектив створення нових ОНП, зміст яких відповідатиме поточним і майбутнім потребам України у висококваліфікованих фахівцях;
- постійному оновленні змісту курсів, що готуються викладачами кафедри;
- впровадженні результатів, отриманих в ході виконання науково-дослідних робіт, в освітні програми;
- вдосконаленні та оновленні навчально-лабораторної бази;
- підготовці навчально-методичної літератури, в тому числі електронних навчальних посібників;
- забезпеченні розробки і вдосконаленні навчальної документації відповідно до сучасних вимог освітнього процесу та тенденцій розвитку факультету;
- вивченні досвіду провідних вищих навчальних закладів України та світу;
- підтримці та розширенні баз виробничої практики та виконання кваліфікаційних робіт бакалаврів та магістрів в Україні та світі;

- сприянні впровадженню і удосконаленню новітніх форм і методів організації навчального процесу.

3. Наукова робота та міжнародні зв'язки

Наукова робота викладачів і наукових співробітників кафедри буде виконуватись відповідно до Законів України, серед яких ключовими є: «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про інноваційну діяльність». У відповідності до цих документів, планується:

- посилити роботу щодо опублікування результатів наукових досліджень співробітників кафедри у високорейтингових фахових українських та зарубіжних виданнях;
- активно брати участь у конкурсах науково-дослідних проектів МОН України, НАН України, НДФ України, інших міністерств та відомств, а також установ та організацій державної та приватної форм власності;
- продовжувати брати участь у конкурсах міжнародних проектів з метою проведення спільних наукових досліджень та навчальних програм з провідними науковими та навчальними центрами світу;
- проводити всеукраїнські та міжнародні конференції та науково-практичні семінари за профілем кафедри, зокрема продовжувати готувати і проводити Міжнародну школу-семінар Галини Пучковської „Спектроскопія молекул і кристалів”;
- сприяти залученню співробітників, студентів та аспірантів кафедри до участі у міжнародних фахових наукових конференціях;
- проводити пошук можливостей міжнародної творчої співпраці, яка б дозволила проведення наукових досліджень за тематикою кафедри на сучасному обладнанні, якого немає в Україні;
- посилити наукову співпрацю з установами НАН України, провідними зарубіжними університетами та науковими установами, що дозволить підвищити рівень підготовки фахівців, яких готує кафедра;
- сприяти розвитку актуальних наукових фундаментальних напрямів та перспективних прикладних напрямків в роботі кафедри, зокрема активізувати дослідження, спрямовані на розробку фізичних основ квантових комп'ютерів;
- сприяти підвищенню якості науково-дослідної роботи кафедри, залучати до роботи наукового семінару кафедри провідних фахівців України та інших країн, забезпечити щорічне висвітлення персональних наукових здобутків співробітників кафедри;
- створити сприятливі умови для підготовки та захисту дисертацій аспірантами, докторантами та співробітниками кафедри.

4. Робота з абітурієнтами та студентами

На кафедрі планується:

- проводити профорієнтаційну роботу в соціальних мережах серед школярів з метою їх залучення до навчання, участі в олімпіадах з фізики, днів відкритих дверей та інших подібних заходах;

- запровадити та підтримувати ефективний зв'язок з випускниками кафедри для поширення інформації про кафедру та університет, популяризації університетських цінностей;
- залучати студентів кафедри до виконання наукових досліджень;
- сприяти участі студентів кафедри у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах та студентських наукових конференціях;
- допомагати студентам у вирішенні проблем щодо умов навчання, побуту у гуртожитках, сприяти їх працевлаштуванню, тощо.

5. Основні умови успішного здійснення програми

Успішне здійснення програми розвитку кафедри з моєї точки зору можливе за умов:

- активної участі викладачів та співробітників кафедри у пошуках шляхів поліпшення освітньої та наукової роботи кафедри;
- цілеспрямованої та наполегливої профорієнтаційної роботи серед школярів; активної участі у міжнародних наукових та освітніх програмах;
- реалізації ефективної кадрової політики на кафедрі, спрямованої на залучення до роботи на кафедрі найбільш талановитих випускників кафедри як до професорсько-викладацького складу, так і до науково-дослідної лабораторії «Електронно-оптичних процесів»;
- наявності відповідного фінансування.

Програму розвитку кафедри експериментальної фізики фізичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка підготував професор, доктор фізико-математичних наук, професор кафедри експериментальної фізики Дмитрук Ігор Миколайович.

Обговорено та прийнято за основу ухвалою кафедри експериментальної фізики (протокол №4 від 29 листопада 2023 р.).